

Werkinstructie SUA

Openbaar

Aan	Directeuren IND cc DDMB
Van	Hoofddirecteur IND
Nummer & Titel	WI 2019/17 Horen en beslissen in zaken waarin lhbti-gerichtheid als asielmotief is aangevoerd
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
Relatie met	
Publicatiedatum	30-12-2019
Geldig vanaf	30-12-2019
Geldig tot en met	29-06-2020
Bijlage(n)	Geen

1 Inleiding

Deze werkinstructie (WI) vervangt WI 2018/9 LHBT. In deze werkinstructie is punt 5: Coördinatoren toegevoegd.

In deze werkinstructie wordt ingegaan op het onderzoek dat de IND doet naar de geloofwaardigheid in zaken waarin lhbti-gerichtheid als asielmotief is aangevoerd en wordt ingegaan op de thema's die daarbij aan de orde komen. Daarna komt de beoordeling van de geloofwaardigheid aan de orde en worden enkele handvatten geboden bij het horen en beslissen in zaken waarin het lhbti-zijn als asielmotief wordt aangevoerd. Hierbij wordt tevens ingegaan op de wijze van weging van de antwoorden. Tot slot volgt een korte passage over opvolgende aanvragen.

Het onderzoek naar en de beoordeling van de geloofwaardigheid van het lhbti zijn, is niet eenvoudig. Er is dan ook geen standaard antwoord te geven op de vraag wanneer het lhbti zijn geloofwaardig is. Dit blijft een individuele afweging welke onderdeel uitmaakt van de integrale geloofswaardigheidsbeoordeling die de IND uitvoert. Met deze werkinstructie wordt daarom niet beoogd een standaard checklist te geven, maar vooral om een richting aan te geven.

Indien de vreemdeling stelt niet lhbti te zijn maar daar wel voor te worden aangezien (toegedicht lhbti-zijn), volgt een individuele, feitelijke beoordeling van die verklaringen conform het gebruikelijke toetsingskader.¹ Deze werkinstructie is niet van toepassing op die situatie.

Met lhbti wordt bedoeld: lesbiennes, homo's, biseksuelen of transgenders. De afkorting hoeft overigens niet limitatief te worden opgevat en kan worden gebruikt in situaties waarin de vreemdeling zich in het kader van een asielaanvraag beroept op een seksuele oriëntatie of genderidentiteit.

Omwille van de leesbaarheid is steeds 'hij' gebruikt in de werkinstructie. Waar 'hij' staat kan uiteraard ook 'zij' worden gelezen.

2 Thema's en onderzoek

Wanneer een vreemdeling stelt dat hij lhbti is, is het aan hem om de gestelde seksuele gerichtheid

¹ Vgl. Bijvoorbeeld het toetsen van toegedichte politieke overtuiging.

die zoals gebruikelijk in het gehoor als uitgangspunt geldt, nader te onderbouwen. De IND geeft de vreemdeling uitgebreid de gelegenheid om te verklaren over zijn gestelde seksuele gerichtheid en de situatie van lhbt'i's in het land van herkomst. De IND onderzoekt of de seksuele gerichtheid geloofwaardig is.

Bij de beoordeling wordt rekening gehouden met de omstandigheid dat het voor een vreemdeling niet mogelijk is om met sluitend bewijs aannemelijk te maken dat hij lhbt'i is, terwijl de loutere stelling van de vreemdeling dat hij lhbt'i is, ook niet voldoende is.

2.1 Thema's²

Hieronder staan de thema's die de IND in ieder geval betreft bij het horen en de daaropvolgende beoordeling van de geloofwaardigheid van een vreemdeling die stelt lhbt'i te zijn. In iedere zaak vindt een op de zaak toegespitst gehoor plaats, maar het is van belang dat (ook) rechtbanken na kunnen gaan dat het gehoor heeft plaatsgevonden conform de algemene lijn zoals in deze werkinstructie is beschreven.

Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling om een eenduidig sjabloon beschikbaar te stellen waarmee de seksuele gerichtheid getoetst kan worden. In iedere zaak moet een individuele afweging plaatsvinden van wat relevant is. Het is bijvoorbeeld niet reëel om te verwachten dat een vreemdeling die zich bij zijn eerste aanvraag direct op zijn lhbt'i-gerichtheid beroept, en dus nog maar kort in Nederland is, (uitgebreide) kennis heeft van de situatie in Nederland of contact heeft met lhbt'i's in Nederland. Daarom is het (in alle asielprocedures maar zeker ook die van lhbt'i's) van belang dat rekening wordt gehouden met de persoonlijke situatie van de vreemdeling en met wat van de vreemdeling kan worden verwacht. Dit maakt tevens dat niet alle thema's tijdens een gehoor (en daarmee in het voornemen dan wel in de beschikking) noodzakelijkerwijze aan de orde zullen komen. De hoormedewerker kan dus tijdens een gehoor concluderen dat het, gezien het individuele relaas, niet relevant is om (verder) door te vragen op een bepaald thema. In die situatie zal de beslismedewerker constateren dat de vreemdeling op dit punt niet heeft kunnen verklaren, en wegen of dat wel of niet van invloed is op de beoordeling.

De onderstaande thema's geven een richting aan maar moeten niet gezien worden als een 'checklist'. Het blijft immers een individuele beoordeling en elke (lhbt'i) vreemdeling is uniek. Het kan bijvoorbeeld voorkomen dat een vreemdeling weinig kan vertellen over de lhbt'i gemeenschap in zijn land van herkomst (of over een ander onderwerp) maar wel veel kan vertellen over andere onderwerpen. In dat geval zou de conclusie nog steeds kunnen zijn dat het lhbt'i-zijn voldoende aannemelijk is gemaakt.

Er wordt geen (standaard) vragenlijst gebruikt. Na het vrije relaas moeten vooral open vragen gesteld worden. Daar waar nodig moet worden doorgevraagd op de gegeven antwoorden.³ Als uitgangspunt geldt dat je je tijdens het gehoor onbevangen opstelt en zo veel mogelijk voorkomt dat je (onbewust) redeneert vanuit een persoonlijk, vaak westers, referentiekader. Vraag vooral door op de persoonlijke belevingen van de vreemdeling en de persoonlijke betekenis die die gebeurtenissen voor de vreemdeling hebben gehad. Bij het stellen van vragen dient ook rekening te worden gehouden met de mate waarin mensen hun gerichtheid in woorden kunnen vatten, dit zal immers per persoon verschillen. Bovendien is niet iedere vreemdeling gewend om over zijn persoonlijke ervaringen en gevoelens te praten. Probeer dan ook zoveel mogelijk aansluiting te zoeken bij het niveau en de wijze van vertellen van de vreemdeling en zijn referentiekader.

Het komt regelmatig voor dat vreemdelingen met standaardantwoorden komen ten aanzien van hun lhbt'i-zijn. Dit terwijl de IND juist op zoek is naar een authentiek verhaal van de betrokken vreemdeling. Daarom is het van belang om verder door te vragen bij standaardantwoorden. Het is daarbij de bedoeling de vreemdeling uit te nodigen zijn verklaringen nader te onderbouwen en persoonlijker te maken. Dit kan bijvoorbeeld door

² Deze thema's/richtlijnen zijn onder andere gebaseerd op het artikel Sexual Orientation and the Refugee Determination Process: Questioning a Claimant About Their Membership in the Particular Social Group van Prof. Dr. LaViolette uit 2004, het rapport van Pink Solutions "inventarisatie situatie lhbt'i asielzoekers" van Lieneke Luit van COC (www.coc.nl) en de UHNCR guidelines: UN High Commissioner for Refugees, Guidelines on International Protection No. 9: Claims to Refugee Status based on Sexual Orientation and/or Gender Identity within the context of Article 1A(2) of the 1951 Convention and/or its 1967 Protocol relating to the Status of Refugees, 2012; <http://www.unhcr.org/refworld/docid/50348afc2.html>.

³ Het is uiteraard niet verboden om ook gesloten te vragen, bijvoorbeeld om verduidelijking te vragen. De hoormedewerker heeft veel vrijheid bij het stellen van vragen. Dit kan namelijk helpen om de vreemdeling in staat te stellen zijn persoonlijke verhaal te doen.

verduidelijking van het gegeven antwoord te vragen of te vragen naar wat één en ander dan persoonlijk voor hem betekent, waarbij je eventueel ook creatief kunt zijn in je vraagstelling. Indien de vreemdeling, ondanks dat hij is uitgenodigd zijn verklaringen nader te onderbouwen en persoonlijker te maken, daarvan geen gebruik maakt en met standaardantwoorden blijft komen, hoeft daarop niet oneindig te worden doorgevraagd. Het blijft immers de verantwoordelijkheid van de vreemdeling om zijn lhbt-zijn middels zijn verklaringen aannemelijk te maken.

Het is niet de bedoeling dat de vreemdeling rechtstreeks en letterlijk wordt gevraagd om de onderstaande thema's toe te lichten ("Kunt u huidige en voorgaande relaties, contacten in het land van herkomst en contact met of kennis van lhbt groepen toelichten"). De vreemdeling vertelt over zijn persoonlijke ervaringen, de hoornmedewerker stelt aanvullende vragen. Het is de IND-beslisser die daarna de verklaringen van de vreemdeling zal plaatsen in het licht van deze thema's en de geloofwaardigheid daarvan zal toetsen.

Als de vreemdeling niet of weinig kan vertellen over een thema, wordt hem gevraagd om uit te leggen waarom hij dit niet kan. Ook hierbij geldt dat het persoonlijke relaas leidend is bij de vraag of en in hoeverre van de vreemdeling verwacht mag worden dat hij hierover kan verklaren.

2.1.1 Privéleven (waaronder familie, vrienden, (voorgaande) relaties) en omgeving

In dit verband gaat het om de eigen ervaringen van de vreemdeling met betrekking tot zijn seksuele gerichtheid. De vreemdeling wordt gevraagd om toe te lichten hoe hij zich realiseerde dat hij "anders" was/lhbt- was, hoe hij dat persoonlijk heeft beleefd, en hoe (en of) de omgeving gereageerd heeft. Ook wordt gevraagd naar eventuele relaties die de vreemdeling heeft gehad.

2.1.2 Huidige en voorgaande relaties, contacten in het land van herkomst en contact met of kennis van lhbt groepen

De IND vraagt de vreemdeling naar eventuele relaties die hij heeft of heeft gehad en of de vreemdeling kennis heeft van de lhbt gemeenschap en sociale en politieke aspecten rondom lhbt-zijn in zijn land van herkomst. Indien de vreemdeling aangeeft daar kennis van te hebben, wordt gevraagd uit te leggen wat deze aspecten voor hem betekenen. Als de vreemdeling afkomstig is uit een land waar bijvoorbeeld homoseksualiteit of homoseksuele handelingen niet worden geaccepteerd of zelfs wettelijk verboden zijn, wordt de vreemdeling gevraagd om uit te leggen wat dit gegeven voor hem betekende.

2.1.3 Contact met lhbt's in Nederland en kennis van de Nederlandse situatie

De vreemdeling kan bepaalde kennis verworven hebben over de situatie van lhbt's in Nederland, door zijn contacten met de lhbt-gemeenschap of door eigen ervaring of onderzoek. Als dit het geval is, wordt gevraagd toe te lichten wat de aard van zijn contacten is of was, en wat dat voor hem heeft betekend. Het is overigens geen vereiste dat de vreemdeling contact moet hebben gehad. Ook als iemand deze contacten en/of kennis niet heeft kan het aannemelijk zijn dat hij lhbt is.

2.1.4 Discriminatie, repressie en vervolging in land van herkomst

Dit ziet zowel op wat de vreemdeling in het verleden heeft meegemaakt in zijn land van herkomst als waar hij voor vreest als hij moet terugkeren naar zijn land van herkomst. Hierbij wordt aandacht besteed aan het toekomstbeeld van de vreemdeling indien hij zou moeten terugkeren naar zijn land van herkomst. De vreemdeling wordt gevraagd toe te lichten hoe hij graag invulling zou willen geven aan het lhbt-zijn in het land van herkomst, hoe zijn omgeving en/of de autoriteiten in het land van herkomst volgens hem zullen reageren en wat dat voor hem zal betekenen.

2.2 Onderzoek

Het onderzoek naar de seksuele gerichtheid van een vreemdeling bestaat uit het stellen van vragen. Bij het onderzoek naar de seksuele gerichtheid gelden de volgende uitgangspunten:

- 1) De IND voert geen medische tests uit ter vaststelling van de seksuele gerichtheid;
- 2) De IND verzoekt niet om documentair bewijs in de vorm van 'expliciet seksueel beeldmateriaal';
- 3) De IND stelt geen expliciete vragen over seksuele handelingen of activiteiten;
- 4) De IND onderzoekt niet of de vreemdeling zich conformeert aan de vooroordelen ten aanzien van lhbt's.⁴

Ad 1

Een medisch onderzoek of een medische test, waaronder ook psychologisch onderzoek valt, wordt niet gebruikt voor de vaststelling van de geloofwaardigheid van iemands seksuele gerichtheid.

⁴ Voorbeelden van vooroordelen: vrouwelijk gedrag en uiterlijk bij homoseksuele mannen en mannelijk gedrag en uiterlijk bij lesbiennes, altijd actief zijn in de homo-scene en het uitgaansleven, bepaalde wijze van kleden etc.

Wanneer een vreemdeling zelf met 'medisch' bewijs komt, bijvoorbeeld in de vorm van een rapport van een psycholoog, betreft de IND dat niet in de besluitvorming. De IND sluit hierbij aan bij de Yogyakarta Principles⁵ waaruit onder andere het volgende blijkt: *"No person may be forced to undergo any form of medical or psychological treatment, procedure, testing, or be confined to a medical facility, based on sexual orientation or gender identity. Notwithstanding any classifications to the contrary, a person's sexual orientation and gender identity are not, in and of themselves, medical conditions and are not to be treated, cured or suppressed."* Psychologische rapporten bevatten geen wetenschappelijke grondslag waaruit geconcludeerd kan worden dat een psycholoog iemands seksuele gerichtheid kan vaststellen.⁶

Ad 2

De IND vraagt niet naar documentair bewijs zoals foto's of video's ter onderbouwing van de seksuele gerichtheid. Als de vreemdeling zelf met foto's of video's komt ter onderbouwing van zijn seksuele gerichtheid, wordt het materiaal betrokken bij de beoordeling, tenzij het gaat om (expliciet) seksueel getint (beeld)materiaal. Dergelijk beeldmateriaal wordt onverwijld geretourneerd aan de vreemdeling. Als op door de vreemdeling overgelegd beeldmateriaal strafbare feiten zijn te zien, wordt dit echter aangeboden aan de opsporingsinstanties.

Ad 3

De IND stelt open vragen om een beeld te krijgen van de situatie van de vreemdeling. Het is belangrijk om het authentieke, individuele verhaal in het gehoor boven tafel te krijgen. Het gaat om persoonlijke ervaringen en gevoelens en de manier waarop de omgeving van de vreemdeling hierop al dan niet reageerde. De IND houdt hierbij vanzelfsprekend rekening met het referentiekader van de vreemdeling (opleidingsniveau, leeftijdsfase, cultuur, afkomst etc.). Hierbij worden geen expliciete vragen gesteld over seksuele handelingen of activiteiten. Als de vreemdeling uit eigen beweging over seksuele handelingen of activiteiten verklaart, wijst de IND de vreemdeling erop dat dergelijke verklaringen niet vereist zijn om de seksuele gerichtheid aannemelijk te maken en niet bij de beoordeling zullen worden betrokken.

Ad 4

Het Europese Hof van Justitie heeft in een uitspraak van 2 december 2014 naar aanleiding van door de Afdeling gestelde prejudiciële vragen, geconcludeerd dat het stellen van vragen die gebaseerd zijn op stereotiepe zienswijzen onverenigbaar is met de vereiste beoordeling van de feiten betreffende een specifieke persoon. Als voorbeeld werd genoemd het vragen naar de kennis van de betrokken asielzoeker over lhbt belangenverenigingen en naar de details van deze verenigingen.

Met andere woorden: de beoordeling mag niet gebaseerd zijn op vooroordelen maar de beslissende autoriteit moet uitgaan van de individuele situatie en persoonlijke omstandigheden van de betrokken asielzoeker. Dit betekent dat indien de vreemdeling zelf stereotypen naar voren brengt, daar uiteraard wel op doorgevraagd mag worden.

Het doel van het gehoor is om de personen die hun vrees voor vervolging baseren op hun seksuele gerichtheid, de gelegenheid te bieden hun relaas te doen. Tijdens het gehoor wordt geen beoordeling gegeven maar wordt alleen informatie verzameld. Pas na het gehoor vindt een beoordeling plaats. Het is dus ook niet de bedoeling op de inhoudelijke toets vooruit te lopen door bijvoorbeeld bij zwakke verklaringen op één element niet of beperkt door te vragen op andere elementen. Wel mag de vreemdeling - uiteraard - worden geconfronteerd met ogenschijnlijk zwakke verklaringen op een bepaald onderwerp en worden gevraagd uit te leggen hoe dit komt. Het antwoord op die vraag wordt vervolgens meegewogen in de beoordeling van de geloofwaardigheid.

3 Beoordeling geloofwaardigheid

Voor de algemene werkwijze inzake de beoordeling van de geloofwaardigheid van het asielrelaas wordt verwezen naar WI 2014/10 (Inhoudelijke beoordeling). De geloofwaardigheidsindicatoren die in WI 2014/10 benoemd worden, zijn ook van toepassing op lhbt-zaken.

Het bepalen welk gewicht toekomt aan de antwoorden op de vragen die zijn gesteld over iemands seksuele gerichtheid, is sterk afhankelijk van de individuele zaak. De IND houdt evenals tijdens het gehoor hierbij rekening met het referentiekader van de vreemdeling (opleidingsniveau, leeftijdsfase, cultuur, afkomst etc.). Bij de beoordeling wordt betrokken of de verklaringen consistent zijn en overeenkomen met hetgeen bekend is over de algemene situatie (ten aanzien van lhbt's) in het land van herkomst. Daarbij moet rekening worden gehouden met de omstandigheid dat iedere zaak op zijn individuele merites beoordeeld moet worden en dat – zeker bij een onderwerp als seksuele gerichtheid – niet

⁵ Zie: http://www.yogyakartaprinciples.org/principles_en.pdf (geraadpleegd op: 3 augustus 2015)

⁶ Zie ook het arrest van het HvJ EU van 25 januari 2018, zaak C-473/16 (ECLI:EU:C:2018:36), dat specifiek op deze kwestie ziet.

alles te vatten is in objectief meetbare criteria.

In het algemeen kan worden gesteld dat het zwaartepunt ligt op de antwoorden op vragen over de eigen ervaringen en persoonlijke beleving van de vreemdeling met betrekking tot zijn seksuele gerichtheid, wat dit voor hem en zijn omgeving heeft betekend, wat de situatie is voor personen met die gerichtheid in het land van herkomst van de vreemdeling en hoe diens ervaringen, ook volgens zijn asielrelaas, in het algemene beeld passen. Dit geldt temeer als een vreemdeling afkomstig is uit een land waar lhbtj zijn maatschappelijk onacceptabel of strafbaar gesteld is. In die situatie is het de vraag of en hoe de vreemdeling zich daaraan heeft aangepast en hoe hij dit heeft beleefd.

De IND hanteert bij de beoordeling van de geloofwaardigheid van de seksuele gerichtheid niet als uitgangspunt dat er in alle gevallen een interne worsteling moet hebben plaatsgevonden voordat de vreemdeling zijn lhbtj-gerichtheid heeft geaccepteerd. Echter, wel mag verwacht worden dat bij een vreemdeling die afkomstig is uit een land waar men lhbtj-gerichtheid niet accepteert en waar dit mogelijk strafbaar is gesteld, sprake zal zijn van een (denk)proces waarin de vreemdeling zich onder andere voor de vraag gesteld ziet wat het betekent om anders te zijn dan hetgeen de maatschappij (en de wet) verwacht/verlangt en op welke wijze hij daaraan invulling wil en kan geven. Bij beoordeling van de geloofwaardigheid van de lhbtj-gerichtheid zal gewicht worden toegekend aan het proces van ontdekking van de gerichtheid en de wijze waarop de vreemdeling heeft verklaard daarmee te zijn omgegaan. Uiteraard blijft het van belang om in de vraagstelling en de beoordeling rekening te houden met de persoonlijkheid en achtergrond van de vreemdeling. Elke vreemdeling heeft immers een eigen referentiekader op basis van opleiding, culturele achtergrond, levensfase etc.

Voor zover van belang geeft de IND in het geval van een ongeloofwaardig bevonden relaas ook aan welk gewicht hij toekent aan de verklaringen van de vreemdeling over wat hem in het land van herkomst (of daarbuiten) als gevolg van zijn gestelde seksuele gerichtheid is overkomen en voor hem – mede – aanleiding vormde dat land te verlaten. Wanneer deze eveneens ongeloofwaardig worden bevonden, dan versterkt dat het oordeel dat de seksuele gerichtheid ongeloofwaardig is. Anderzijds leidt het niet geloofwaardig achten van de verklaringen van de vreemdeling over gebeurtenissen die voor hem aanleiding waren om het land te verlaten, niet vanzelfsprekend tot het ongeloofwaardig achten van de seksuele gerichtheid.

De IND beziet de verklaringen van de vreemdeling over zijn gestelde seksuele gerichtheid steeds in hun onderlinge samenhang. Niet alleen wat betreft voormelde elementen en het gewicht dat de IND hecht aan de beantwoording door de vreemdeling van vragen over één of meer van die elementen, maar ook in het licht van de overige omstandigheden, zoals de overige verklaringen van een vreemdeling (in de huidige of voorgaande procedure(s)) en door hem verstrekte gegevens.

3.1 Verklaringen van derden

Het komt soms voor dat de vreemdeling zich ter onderbouwing van zijn asielaanvraag beroept op (schriftelijke) verklaringen van derde partijen (getuigen, partners, belangenorganisaties). De IND weegt ingebrachte informatie van derden altijd mee, maar het gewicht dat hieraan wordt toegekend is afhankelijk van de individuele casus. In opvolgende aanvragen komt daarbij dat eerst wordt beoordeeld of sprake is van nieuw gebleken feiten of omstandigheden (zie hoofdstuk 4).

In de beschikking moet worden gemotiveerd hoe rekening is gehouden met ingebrachte verklaringen van derden (of waarom daar geen rekening mee is gehouden). Op deze wijze wordt inzichtelijk welk gewicht er aan verklaringen van derden is toegekend. De enkele stelling dat het aan de vreemdeling is om het lhbtj-zijn aannemelijk te maken middels zijn verklaringen, is dus onvoldoende motivering. Daarmee zijn de verklaringen van derden namelijk niet zichtbaar meegewogen.

De IND heeft een eigen verplichting en verantwoordelijkheid om zelf te komen tot een oordeel inzake de geloofwaardigheid van het lhbtj-zijn en doet dat op basis van het gehele dossier. Er vindt dus een integrale beoordeling plaats. Dit betekent dat primair wordt gekeken naar de eigen verklaringen van de vreemdeling maar dat ook andere informatie in het dossier (zoals verklaringen van derde partijen) wordt betrokken.

In twijfelgevallen kunnen verklaringen van derden – mits deze verklaringen daadwerkelijk een toevoeging zijn op het dossier – de doorslag geven. Het is echter afhankelijk van de individuele omstandigheden of een derdenverklaring eventueel opweegt tegen hetgeen de vreemdeling zelf heeft verklaard. Daarnaast geldt dat informatie van derden ook kan meewegen in het nadeel van de vreemdeling, indien de informatie afbreuk doet aan de eigen verklaringen van de vreemdeling.

Informatie van derden hoeft overigens niet alleen van de vreemdeling zelf te zijn ontvangen maar kan ook rechtstreeks bij de IND bekend zijn. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan informatie van een ketenpartner van de IND of van een derde partij die contact heeft opgenomen met de IND.

Bij het beoordelen hoe informatie van derden wordt meegewogen, kijkt de IND in ieder geval naar de volgende aspecten:

3.1.1 De inhoud van de verklaringen

Feitelijke informatie, zoals waarnemingen van de derde partij over (concrete gedragingen van) de vreemdeling, stelt de IND beter in staat om tot een integrale beoordeling te komen. Deze feitelijke informatie (mits die informatie ogenschijnlijk klopt en de bron in algemene zin als betrouwbaar kan worden aangemerkt) kan daarom van toegevoegde waarde zijn. Dergelijke feitelijke informatie zal (veel) zwaarder wegen dan (bijvoorbeeld) een enkele verklaring dat de betreffende vreemdeling lhbt is. Dit geldt temeer wanneer die laatstgenoemde verklaring is gebaseerd op informatie waar de IND zelf over beschikt, zoals in de situatie waarin een derde partij een eigen beoordeling maakt van het asielrelaas.

Steunbetuigingen van derden hebben op zichzelf geen toegevoegde waarde, tenzij hierin feitelijke informatie wordt toegevoegd aan het dossier. Wel kunnen zij in voorkomende gevallen aanknopingspunten geven voor nadere vragen tijdens het (nader) gehoor. Er kan bijvoorbeeld gevraagd worden waarom de derde de aanvraag van de vreemdeling steunt, en hoe hij deze derde kent.

Adviezen van psychologen, psychiaters, artsen, seksuologen, etc. die stellen dat de vreemdeling lhbt is, worden niet geaccepteerd, zie Ad 1 onder 2.2 'Onderzoek'.

3.2.2 De bron van de verklaring

De IND kijkt naar de bron van de informatie van de derde partij: Eigen waarnemingen van de derde wegen zwaarder dan verklaring uit de derde hand, of een optekening door een derde van de verklaringen van de vreemdeling.

De IND kijkt ook naar de objectiviteit van de derdenverklaring. Er kan bijvoorbeeld meer gewicht toekomen aan de verklaring van een derde die zelf geen belang heeft bij een (positieve) uitkomst van de asielaanvraag, dan aan een verklaring van een derde die daar wel een belang bij heeft.

In twijfelgevallen, bijvoorbeeld als sprake is van een partner, zou de IND er (in bijzondere gevallen) bij wijze van uitzondering voor kunnen kiezen om de derde te horen. Een dergelijk gehoor zou plaatsvinden op basis van vrijwilligheid. Er bestaat voor derden immers geen verplichting om mee te werken aan een IND-gehoor.

Het voorgaande betekent ook dat als de bron onbekend of anoniem is, minder gewicht kan toekomen aan de verklaring dan wanneer de identiteit van de bron wel bekend is.

4 Opvolgende aanvragen

Bij de beoordeling van de vraag of de seksuele gerichtheid een nieuw gebleken feit of omstandigheid is, mag niet aan de vreemdeling worden tegengeworpen dat hij niet eerder over zijn seksuele geaardheid heeft verklaard en dat daarom geen sprake is van nieuwe elementen of bevindingen. Dit betekent dat een aanvraag niet enkel op deze grond niet-ontvankelijk kan worden verklaard. Zie in dit verband ook paragraaf C1/4.6 van de Vreemdelingencirculaire, waarin staat dat de IND niet tegenwerpt dat geen sprake is van nieuwe elementen of bevindingen als een vreemdeling tijdens een tweede of opvolgende asielaanvraag aangeeft dat hij lhbt is, en deze seksuele gerichtheid niet reeds tijdens een voorgaande procedure is gesteld en beoordeeld. Volledigheidshalve: ook als de IND deze informatie niet geloofwaardig acht, moet niet-ontvankelijkverklaring achterwege blijven. Dit betekent overigens niet dat niet mag worden gevraagd waarom de vreemdeling dit niet in de eerdere procedure(s) heeft gemeld (en hoe dat past in zijn vorige asielrelaas) en dat dit niet bij de beoordeling van de aanvraag mag worden betrokken. Als in een eerdere asielprocedure al is geoordeeld dat de gestelde seksuele geaardheid niet geloofwaardig is en dat oordeel in rechte vaststaat, kan wél tot niet-ontvankelijkheid worden geconcludeerd wanneer bij een opvolgende asielprocedure geen sprake is van nieuwe elementen of bevindingen. Het voorgaande laat overigens onverlet dat een (opvolgende) aanvraag uiteraard om inhoudelijke redenen (kennelijk) ongegrond kan worden verklaard indien de lhbt-gerichtheid onvoldoende aannemelijk is gemaakt.

In opvolgende aanvragen waarin een beroep wordt gedaan op nieuwe (steun)verklaringen van derden, wordt conform paragraaf 3 beoordeeld of daadwerkelijk sprake is van nieuwe elementen of bevindingen ten opzichte van wat eerder is beoordeeld. Verklaringen van derden die enkel ingaan op de feiten die tijdens eerdere asielprocedures zijn behandeld, of op de inhoudelijke beoordeling tijdens die eerdere asielprocedure(s), zullen in beginsel niet worden aangemerkt als nieuwe elementen of bevindingen. Ook als geoordeeld wordt dat de derde de verklaring al tijdens de eerdere procedure had kunnen inbrengen, is geen sprake van nieuwe elementen of bevindingen.

5 Coördinatoren

Op elke locatie zijn lhbt-coördinatoren aanwezig. In elke zaak waarin een lhbt-motief speelt, dient voor het besluit genomen wordt een lhbt-coördinator geraadpleegd te worden. Daarnaast kunnen de coördinatoren ook benaderd worden voor vragen over deze zaken.